

Dosarul nr. 2ra-655/2022
2-21053942-01-2ra-13052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Caculia,
reprezentat de avocatul Sergiu Morozov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Caculia
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
executorul judecătoresc Sergiu Catanoi cu privire la constatarea încălcării dreptului
la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 09 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 aprilie 2021, Alexandru Caculia a depus cerere de chemare în judecată,
ulterior concretizată, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenient accesoriu executorul judecătoresc Sergiu Catanoi cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii
judecătorești și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei și a
cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4 000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin sentința din 01 iulie 2016 a
Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată
de Alexandru Caculia și s-a încasat de la Lucia Moroșan în beneficiul lui Alexandru
Caculia prejudiciul cauzat în mărime de 55 000 euro sau echivalentul în lei MD
conform cursului oficial al BNM la data executării sentinței, 5 000 de lei cu titlu de
cheltuieli de asistență juridică și 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Sentința nominalizată a intrat în vigoare și a devenit irevocabilă la 14 februarie
2017.

La 25 aprilie 2017, a înaintat titlu executoriu spre executare silită executorului
judecătoresc Sergiu Catanoi, care a intentat procedura de executare nr. 037-
819/2017, în cadrul căreia au fost aplicate măsuri de asigurare și totodată hotărârea

a fost expediată în adresa condamnatei (debitoarei) Lucia Moroșan, la locul aflării condamnatei cu propunerea de a executa documentul executoriu pe cale amiabilă.

A susținut că, în cadrul procedurii de executare s-a stabilit că debitoarea Lucia Moroșan deține în proprietate bunuri imobile cu nr. cadastrale 0100417.019, 0100417.019.01, care au fost gajate în folosul întreprinderii SRL „Nopti Albe”. Astfel, executorul judecătoresc a propus creditorului-gajist alăturarea la procedura de executare la urmărirea bunurilor debitorului.

A menționat că, executorul judecătoresc a solicitat informații de la Procuratura Generală privind dosarele penale intentate pe numele Luciei Moroșan, etapa de examinare a acestora și dacă bunurile imobile ale debitorului pot fi urmărite pentru executare silită în baza documentului executoriu aflat în procedura de executare la executorul judecătoresc Sergiu Catanoi.

La 07 august 2017, executorul judecătoresc a fost informat că cauza penală de învinuire a pârâtei, în cadrul căreia a fost aplicat sechestrul pe bunurile imobile ale acesteia, se află la etapa de examinare în fond la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Ulterior, executorul judecătoresc a solicitat informații și de la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, care a comunicat că, examinarea cauzei penale menționate se află la etapa cercetării probelor acuzării.

În anul 2021 executorul judecătoresc a solicitat în scris de la Judecătoria Chișinău copia încheierii nr. 2i-503/19 din 28 octombrie 2020 privind anularea măsurilor de asigurare aplicate asupra bunurilor incluse în masa de debitare prin care s-a anulat încheierea nr. 037-819/2017 din 27 aprilie 2019 emisă de executorul judecătoresc prin care s-au aplicat măsuri de asigurare a executării în privința Luciei Moroșan.

La 26 ianuarie 2021, executorul judecătoresc a recepționat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr. 2i-503/19 din 28 octombrie 2020, prin care a fost ridicat sechestrul de pe casa de locuit situată în mun. Chișinău, str. Bogdan Petriceicu Hașdeu, 3 și lotul de teren de pe aceeași adresă.

Prin urmare, bunurile menționate au ieșit din cercul bunurilor care puteau fi urmărite cu scopul executării hotărârii judecătorești, iar bunurile rămase nu acopereau nici pe departe creanța din titlul executor și respectiv, executarea silită în cadrul procedurii de executare nr. 037-819/2017 din 25 aprilie 2017 a devenit imposibilă.

A susținut că, instituțiile statului nu au acționat în scopul facilitării executării hotărârii judecătorești definitive și irevocabile dovedindu-se a fi ineficiente. Statul Republica Moldova nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a contribui la executarea hotărârii judecătorești irevocabile, prin care a încălcat drepturile reclamantului la un proces echitabil conform art. 6 CEDO.

A invocat că, din motivul neexecutării hotărârii judecătorești o perioadă îndelungată a.2017 - 2021, i-au fost cauzate retrairi morale și psihice de mare intensitate.

Prin hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Caculia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Sergiu Catanoi cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului

moral.

Prin decizia din 09 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexandru Caculia și s-a menținut hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că soluția primei instanțe este legală și întemeiată, fiind în concordanță cu normele de drept pertinente.

A stabilit că, potrivit materialelor cauzei rezultă că executorul judecătoresc Sergiu Catanoi a avut un rol activ în partea ce ține de acțiunile întreprinse conform drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 22 din Codul de executare. Faptul că bunurile pârâtei erau ipotecate și urmărite în cadrul altor proceduri de executare și că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 octombrie 2020 au fost anulate toate grevările, notările, interdicțiile și sechestrele aplicate pe bunurile ipotecate ale debitoarei Lucia Moroșan, nu poate fi imputată executorului judecătoresc.

Instanța de apel a conchis că lipsește încălcarea dreptului reclamantului la executare în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc întru executarea titlului executoriu au fost efectuate în termene rezonabile.

A menționat că, din textul cererii de chemare în judecată reclamantul nici nu invocă termene exagerate de efectuare a acțiunilor de executare, dar critică imposibilitatea executării documentului executoriu din cauza lipsei/insuficienței bunurilor debitorului.

În această ordine de idei, statul nu este responsabil de imposibilitatea executării hotărârii judecătorești de către persoanele private, care nu dispun de bunuri, mijloace financiare sau alte active, care ar putea fi urmărite în scopul stingerii datoriei or, prin prisma dispozițiilor Legii nr. 87 din 21.04.2011, este reparabil prejudiciul cauzat prin neexecutarea hotărârii într-un termen rezonabil, adică de durata excesivă a acțiunilor de executare, dar nu și cel cauzat prin imposibilitatea executării.

Astfel imposibilitatea executării hotărârilor judecătorești nu poate forma obiectul acțiunii în sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La 29 aprilie 2022, Alexandru Caculia, reprezentat de avocatul Sergiu Morozov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu hotărârile instanțelor de judecată și a menționat că, decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022 este ilegală și adoptată cu încălcarea esențială a normelor de drept material. Instanța de apel a aplicat și a interpretat eronat prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011.

A susținut că instituțiile statului nu au acționat cu scopul facilitării executării hotărârii judecătorești definitive și irevocabile prin ce au dovedit a fi ineficiente. Statul Republica Moldova nu și-a îndeplinit obligația pozitivă în cauză dată de a contribui la executarea hotărârii judecătorești irevocabile, prin ce a încălcat drepturile recurentului la un proces echitabil, drepturile prevăzute de art. 6 al CEDO.

În prezent executarea hotărârii instanței de judecată este imposibilă din cauza lipsei și insuficienței bunurilor înregistrate pe numele debitorului.

A menționat că, deși după intentarea procedurii de executare au mai rămas și alte bunuri imobile, nici ele nu au fost urmărite de către executorul judecătoresc Sergiu Catanoi. Ca urmare perspectivele executării chiar parțiale ale hotărârii în cauză au devenit și mai neclare, ceea ce duce la încălcarea drepturilor recurentului la un proces echitabil.

Instanța de apel nu a examinat toate aspectele cauzei și nu a răspuns la toate argumentele expuse în cererea de apel, nu a examinat argumentul privind omiterea de către executorul judecătoresc de a sechestra în cadrul procedurii de executare nr. 037-819/2017, 40 000 kg de tutun uscat, care aparține cu drept de proprietate debitoarei Lucia Moroșan, transmis pentru păstrare la SRL „Criulagrocom”.

Intervalul de timp calculat pentru stabilirea termenului de neexecutare a hotărârii judecătorești urmează a fi încadrat în perioada: 25 aprilie 2017 (data primirii documentului executoriu spre executare) - 12 aprilie 2021 (data adresării recurentului Alexandru Caculia în instanță de judecată), astfel perioada de neexecutare constituind - 4 ani.

La 13 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Alexandru Caculia, reprezentat de avocatul Sergiu Morozov, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 218).

La 26 mai 2022, executorul judecătoresc Sergiu Catanoi a depus referință prin care și-a exprimat dezacordul cu cererea de recurs și a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 09 februarie 2022.

La data de 31 martie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 197), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 29 aprilie 2022, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Alexandru Caculia, reprezentat de avocatul Sergiu Morozov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Alexandru Caculia, reprezentat de avocatul Sergiu Morozov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh